

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/104/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619010060
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2619010060.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča v trestnej veci obžalovaného W. I., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom M., O. XXXX/XX, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 22.05.2019, č. k. 2T/3/2019-116, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.02.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného W. I. zamieta.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom v spojení s uznesením (opravným) Okresného súdu Senica zo dňa 06.06.2019, č. k. 2T/3/2019-125 bol obžalovaný W. I. uznaný za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 17.06.2018 v čase o 22:24 hod. v pohostinstve HC Bistro na ulici M. v M., na mieste verejnosti prístupnom, v čase prevádzky pohostinstva, po predchádzajúcej výmene názorov, pristúpil k poškodenému V. Y., ktorého fyzicky napadol tak, že ho udrél rukou zovretou v päšť do oblastí hlavy, na čo poškodený spadol na zem, kde ho obvinený viackrát udrél rukou zovretou v päšť a viackrát kopol do oblastí tela, v dôsledku čoho poškodený zostal nehybne na zemi, čím boli poškodenému V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., M. Q. XXXX/X, spôsobené poranenia zlomenina nosových kostí s posunom úlomkov a pomliaždenie hlavy v oblasti záhlavia s dobou liečenia a práceneschopnosťou približne 12 dní s obmedzením v obvyklom spôsobe života po dobu 7 až 10 dní a čin obvinený spáchal, hoci mu bola rozkazom Okresného úradu Senica zo dňa 04.12.2017, právoplatným dňa 28.12.2017, za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, uložená pokuta vo výške 30 €.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 364 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1, Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 3 roky.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného W. I., výsluchom svedka - poškodeného V. Y., výsluchom svedkyne S. M., prečítaním výpovede svedkyne F. H. Z., odborným vyjadrením Prof. MUDr. V. Y., CSc., záznamami o podaní oznámenia a o podaní vysvetlenia, rozkazom o uložení sankcie za priestupok, lekáarskymi správami z vyšetrení poškodeného záznamami a fotografiami z kamerového systému, správou od Mesta Senica, správou od OR PZ Senica, odpisom z registra trestov a výpisom z ústrednej evidencie priestupkov.

Obžalovaný W. I. sa ku skutku priznal, avšak namietal, že z jeho strany sa jednalo o obranu pred poškodeným.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že skutok sa stal tak ako je uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Okresný súd argumentoval, že k fyzickému napadnutiu poškodeného v priestoroch pohostinstva HC Bistro sa sám obžalovaný v podstate priznal, i keď svoje konanie odôvodnil tým, že ho poškodený ku skutku vyprovokoval svojimi rečami, kedy sa obžalovanému vyhrážal, že ho doreže nožikom. Obžalovaný svoje konanie preto považoval za nutnú obranu. Aké konkrétne slová poškodený v rozhovore s obžalovaným použil, sa objasniť okresnému súdu nepodarilo. Poškodený si na priebeh incidentu z dôvodu značnej opitosti v podstate nepamätal, nevylúčil ale, že mohlo ísť o vyhrážky dorezaním alebo dopichaním. To, že poškodený obžalovaného slovne provokoval, ale preukázané bolo, nakoľko tvrdenia obžalovaného v tomto smere poškodený nepoprel, a družka poškodeného tendenciu poškodeného „rýpať“ do ľudí po požití alkoholu takisto potvrdila. Avšak z kamerového záznamu, ako aj výpovede svedkyne M. bolo podľa názoru okresného súdu jednoznačne zrejme, že reakcia obžalovaného bola absolútne neprimeraná správaniu sa poškodeného.

Okresný súd ustálil, že konanie obžalovaného nemožno považovať za nutnú obranu. Ďalej okresný súd argumentoval, že obžalovaný viedol s poškodeným konverzáciu, poškodený obžalovaného nijakým spôsobom nenapadol, je pravda, že rukou na krku obžalovaného naznačoval niečo, čo je možné považovať za ukazovanie, kde je možné človeka pichnúť nožom, avšak uvedené dotyky neboli agresívne, naopak jednalo sa o pomerne kľudnú demonštráciu. Obžalovaný očividne z konania poškodeného strach nemal, nakoľko sa v rámci hovoru otočil k baru, dopil si pivo a až následne, asi po 2-3 sekundách sa obrátil k poškodenému a tomuto dal päťou do tváre. Poškodený nemal u seba žiaden nôž, ani sám obžalovaný u neho nôž nevidel. Z uvedených dôvodov konanie obžalovaného nespĺňalo znaky nutnej obrany. Obžalovaný neodvracal svojím útokom ani prebiehajúci, avšak ani priamo hroziaci útok zo strany poškodeného. Naopak ak poškodený obžalovaného provokoval, obžalovanému nič nebránilo v tom, aby sa od poškodeného vzdialil. Skutočnosť, že vyhrážky poškodeného adresované obžalovanému, nedosahovali tak závažnej intenzity a charakteru, ktoré by ospravedlňovali útok obžalovaného, je zjavná podľa názoru okresného súdu aj z toho, že správanie sa poškodeného predchádzajúce útoku bolo prejednané v priestupkovom konaní a ako priestupok aj sankcionované pokutou. Okresný súd vyslovil názor, že následné správanie sa obžalovaného po páde poškodeného na zem, kedy obžalovaný uštedril poškodenému ďalšie rany, či už päťou, alebo nohou, už boli čisto afektívnym, agresívnym správaním sa obžalovaného, ničím neodôvodnené, nakoľko poškodený ležal na zemi, k obžalovanému otočený chrbtom a nielenže na obžalovaného neútočil, ale sa voči jeho útokom ani nebránil. V dôsledku tohto konania boli obžalovanému spôsobené zranenia, a to zlomenina nosa s posunom úlomkov kostí a pomliaždenie hlavy, v dôsledku ktorých bol poškodený PN od 18.06.2018 do 01.07.2018, od tohto dňa bol opäť práceschopným. Obžalovaný svoje konanie oľutoval, a ako aj poškodený potvrdil, obžalovaný sa mu za svoje konanie ospravedlnil.

Čo sa týka osobných pomerov a možnosti nápravy obžalovaného okresný súd zistil, že tento je prihlásený na adrese trvalého pobytu Senica, Štefánikova 1559/52, žije ale u svojej matky. Obžalovaný bol 10 krát súdne trestaný, jednalo sa prevažne o majetkovú trestnú činnosť, okrem jedného prípadu však na neho treba hľadieť, ako by nebol odsúdený. Je treba uviesť, že doposiaľ voči nemu nebolo vedené trestné stíhanie ani pre ublíženie na zdraví, ani pre výtržníctvo. Bol viackrát riešený v priestupkovom konaní, 3 krát pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

Pri rozhodovaní o uložení trestu a jeho výmery okresný súd zistil existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti, že obžalovaný sa ku skutku priznal a tento oľutoval, poškodenému sa osobne ospravedlnil. Ďalej zistil existenciu dvoch priťažujúcich okolností, a to že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený a svojím konaním naplnil skutkové podstaty dvoch trestných činov. V dôsledku prevahy priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi, prišlo k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, to znamená, že v súlade so zásadami ukladania úhrnného trestu, kedy okresný súd pri spáchaní dvoch a viacerých trestných činov ukladá trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný, uvažoval súd o treste odňatia slobody v rozpätí 16 mesiacov až 3 roky. Pri rozhodovaní o výške trestu prihliadol okresný súd k správaniu sa obžalovaného, ktorý svojho konania úprimne oľutoval a poškodenému sa osobne ospravedlnil, ako aj k tomu, že napriek jeho trestnej minulosti sa doposiaľ trestného činu proti životu a zdraviu nedopustil. Okresný súd prihliadol tiež k okolnostiam daného prípadu, kedy správanie sa obžalovaného bolo zjavne vyprovokované práve

nevhodným správaním a rečami poškodeného, ktorý bol za svoje vyhrážky postihnutý v priestupkovom konaní. Na základe uvedeného potom okresný súd uložil obžalovanému trest na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, a to v trvaní 16 mesiacov. Okresný súd uviedol, že nakoľko s prihliadnutím na postoj obžalovaného ku svojmu konaniu, ako aj vzhľadom k tomu, že riadne pracuje a v súčasnosti sa správa slušne a vedie riadny život, má za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, rozhodol o podmiennečnom odklade výkonu trestu s tým, že skúšobná doba bola určená v trvaní 3 roky. Uvedená dĺžka skúšobnej doby podľa názoru okresného súdu pomôže obžalovanému i po jej uplynutí zotrvať vo vedení riadneho života. Doterajšie podmiennečné odsúdenia obžalovaného s kratšími skúšobnými dobami tento trvalý efekt zjavne nemali.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, (ale len!) čo do výroku o treste. V písomne odôvodnenom odvolaní prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za nesprávne, nakoľko skutok sa nestal tak ako je v rozsudku popísaný. Z jeho strany sa konalo o nutnú obranu, kedy mal reálne obavy o svoj život a zdravie, poškodený sa mu pred skutkom bezprostredne vyhrážal bodnutím. Konal impulzívne, nakoľko bol v minulosti napadnutý nožom a dobodaný. Trest uložený mu rozsudkom považoval za neprimerane prísny, ktorý nezohľadňuje všetky okolnosti skutku. Pod vplyvom emócií spôsobil poškodenému ublíženie na zdraví. Zastáva názor, že pri ukladaní trestu by mala byť zohľadnená aj nutná obrana, kedy ho poškodený začal pichať do krku a rozprávať ako ho bodne, podreže nožom. Podľa neho mal súd viac zohľadniť mieru zavinenia poškodeného, ktorý sám uviedol, že na mieste obžalovaného by sa zachoval rovnako. Je presvedčený, že súd mal zohľadniť ako poľahčujúcu okolnosť jeho spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní. Poškodenému poskytol prvú pomoc, z miesta odišiel až keď odišla sanitka, ku skutku sa priznal, povedal pravdu, riadne sa zúčastňoval všetkých procesných úkonov. Vyslovil názor, že mu mal súd priznať aj poľahčujúce okolnosti, že trestný čin spáchal v ospravedliteľnom silnom citovom rozrušení, trestný čin spáchal odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučoval trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom činným v trestnom konaní, pričínal sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu. Navrhol, aby napadnutý rozsudok okresného súdu bol zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alebo aby odvolací súd sám vo veci rozhodol.

Odvolací súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry a obhajca obžalovaného. Okresný súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku (obžalovaný súhlasil s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, pričom odvolací súd obžalovaného o termíne verejného zasadnutia len upovedomoval - pozn. odvolacieho súdu) a v neprítomnosti poškodeného. Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolaciemu súdu odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca obžalovaného navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Predseda senátu oznámila procesným stranám, že má za to, že obžalovaný mohol napadnúť odvolaním len výrok o treste, vzhľadom k tomu, že opravné uznesenie zo dňa 06.06.2019 sa týkalo opravy len výroku o treste. Predstúpil obhajca, ktorý s týmto názorom nesúhlasil a argumentoval, že on ako obhajca obžalovaného podal odvolanie dňa 14.06.2019, pričom odvolaním zo dňa 21.06.2019 opravil len zrejmu nesprávnosť, ktorú uviedol v odvolaní zo dňa 14.06.2019.

Odvolací súd zo spisového materiálu zistil nasledovné:

Dňa 22.05.2019 sa na Okresnom súde Senica konalo hlavné pojednávanie, na ktorého konci v prítomnosti (aj) obžalovaného ako i jeho obhajcu bol vyhlásený rozsudok, ktorí po jeho vyhlásení boli poučení, že proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na okresnom súde do 15 dní od oznámenia rozsudku, pričom oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť a ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Samosudkyňa okresného súdu písomne vypracovala rozsudok, kde vo výroku o treste urobila zrejmu nesprávnosť a uviedla nesprávne uložený trest. Tento rozsudok bol obžalovanému doručený dňa

11.06.2019 (fikcia doručenia podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku) a obhajcovi obžalovaného dňa 04.06.2019. Následne dňa 06.06.2019 samosudkyňa okresného súdu vydala tzv. opravné uznesenie, v ktorom uviedla trest uložený obžalovanému v súlade s jeho vyhlásením na hlavnom pojednávaní. Uznesenie bolo doručené obžalovanému dňa 19.08.2019 a jeho obhajcovi dňa 17.06.2019.

Odvolanie podané obhajcom obžalovaného zo dňa 14.06.2019 bolo na Okresný súd Senica prijaté elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom dňa 21.06.2019 a neskoršie odvolanie zo dňa 21.06.2019 dňa 26.06.2019.

Podľa § 175 Trestného poriadku ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava rovnopisu rozsudku podstatne dotkla obsahu niektorého z výrokov rozsudku, plynie prokurátorovi a osobe priamo dotknutej opraveným výrokom lehota na odvolanie od doručenia rovnopisu uznesenia o oprave a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, od doručenia rozhodnutia o sťažnosti. O tom treba osobu výrokom priamo dotknutú poučiť.

Podľa § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Podľa § 310 ods. 1 Trestného poriadku, ak osoba oprávnená podať odvolanie je prítomná pri vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a poučená podľa § 309, predseda senátu umožní osobám oprávneným podať odvolanie vyjadriť sa a ich vyhlásenie o opravnom prostriedku sa zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Ak má obžalovaný obhajcu, môže urobiť také vyhlásenie po porade s obhajcom. Osoba oprávnená podať odvolanie môže oznámiť, že zatiaľ sa k možnosti využitia odvolania nevyjadruje. Do zápisnice o hlavnom pojednávaní sa zaznamená, proti ktorému výroku rozsudku odvolanie smeruje, alebo že odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 22.05.2019 v spise na č. I. 105-115 vyplýva, že obžalovaný ako i jeho obhajca sa osobne zúčastnili celého hlavného pojednávania, ktoré prebiehalo v čase od 09,00 hod. do 11,30 hod., že po vyhlásení rozsudku samosudkyňou, jeho odôvodnení a zákonnom poučení sa vyjadrili tak, že si ponechávajú lehotu (!).

Keďže obžalovaný a jeho obhajca boli osobne prítomní na hlavnom pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku a bolo im dané riadne poučenie o opravnom prostriedku, lehota na podanie odvolania začala im plynúť už nasledujúci deň po vyhlásení rozsudku, t. j. vo štvrtok 23.05.2019. Zákonnom stanovená pätnásťdňová lehota na podanie odvolania potom obžalovanému a jeho obhajcovi márne uplynula vo štvrtok 06.06.2019.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odvolanie, ktoré podal obhajca obžalovaného bolo podané zjavne oneskorene, pokiaľ ide o výrok o vine napadnutého rozsudku. Keďže odvolanie treba chápať ako jeden celok, krajský súd odvolanie obžalovaného čo do výroku o vine samostatne postupom podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku nezamietol, ale odvolanie čo do výroku o treste v súlade s § 175 Trestného poriadku preskúmal.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, potom postupom uvedeným v citovanom ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie čo do výroku o treste (!) proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone a dospel k zisteniu, že odvolanie obžalovaného Nestarca nie je dôvodné.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie ohľadom výroku o treste. Rovnako v dôvodoch napadnutého rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne v tomto smere aplikoval priťažujúce okolnosti v súlade s § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona. Na tomto mieste treba uviesť, že okresný súd nesprávne obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (!). Je zrejmé, že obžalovaný sa ku skutku nepriznal, keď na hlavnom pojednávaní sám obžalovaný uviedol, že skutok sa stal, ale nebolo to celkom tak. Keďže prokurátor (zrejme) nevidiac túto nezákonnosť odvolanie nepodal, odvolací súd toto pochybenie okresného súdu napraviť nemohol.

K odvolacím námietkam obžalovaného, ktorý žiadal priznať poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. a), písm. i), písm. k), písm. n) Trestného zákona treba uviesť, že odvolací súd potrebu ich aplikácie nezistil. Podstatou silného rozrušenia môže byť krátkodobá duševná porucha alebo iný stav vyvolaný ochorením,

silnou telesnou alebo duševnou vyčerpanosťou, prežitím otrasnej udalosti, útokom na osobu páchatela, čo u obžalovaného zistené nebolo. V súvislosti s nutnou obranou a krajnou núdzou musí ísť o trestný čin spáchaný pri odvracaní útoku alebo iného nebezpečenstva, v tomto prípade tak zákon privileguje vybočenie (exces) z podmienok nutnej obrany a krajnej núdze, čo však v konaní zistené nebolo. Obžalovaný neodvracal žiadne nebezpečenstvo priamo hroziace a neodvracal ani priamo hroziaci alebo trvajúci útok. Obžalovaný sa mýli, ak privolanie sanitky považuje za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Trestného zákona. Navyše odvolaciemu súdu neuniklo pozornosti, že to nebol obžalovaný, ktorý zavolať záchranku, dokonca sám svedkyne Smolejovej povedal „neopováž sa volať policajtov“. A pokiaľ ide o naposledy označenú poľahčujúcu okolnosť obžalovaným, ktorej priznanie sa domáhal, treba zdôrazniť, že za žiadnych okolností orgánom činným v trestnom konaní nenapomáhal. Dokonca obžalovaný nevolal sanitku, „žiadal“, aby S. M. nevolala policajtov a z miesta činu odišiel.

Jednoducho zhrnuté obžalovaný pod vplyvom alkoholu zaútočil na poškodeného, ktorému ublížil na zdraví len preto, že poškodený rovnako pod vplyvom alkoholu do neho rýpal a mal sa mu vyhrážať pichnutím nožom, ktorý nôž však u poškodeného nevidel.

Okresný súd ale správne vyhodnotil, že je potrebné postupovať v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona a trestnú sadzbu uvedenú v ustanovení § 364 ods. 2 Trestného zákona upraviť na rozpätie 16 mesiacov až 3 roky.

Pokiaľ obžalovaný v podstate tvrdil, že podmienený trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov je neprimerane prísny, odvolací súd tento trest za neprimerane prísny rozhodne nepovažuje. Naopak treba konštatovať, že tento trest a to najmä vzhľadom na osobu obžalovaného, ktorý má v odpise registra trestov 10 záznamov a viacero záznamov vo výpise z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, dokonca už bol aj vo výkone trestu, je trestom jednoznačne miernym. Odvolací súd však nemohol obžalovanému uložiť trest vyšší, prípadne trest nepodmienečný, pretože prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného nepodal.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného Miroslava Nestarca podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.